

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**R. P. Christophori de Ortega Sanclementini, E' Societate
Iesv. Qvondam in Provincia Toletana Theologiæ
Scholasticæ publici Professoris ... Tractatvs Dvo, De
Trinitate, Nec non, Incarnatione**

**Ortega, Cristóbal de
Lugduni, 1664**

Qvæst. II. De Mariæ Dei, hominumque Parentis ab originalis debito
immunitate.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-94251](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-94251)

antecedentis ad futuritionem earum omnium sub conditione complacentiae ipsius non est causa, & conditio adaequata seriei illius rerum omnium mundi: sed cum aliis decretis & causis quae proposita sunt quare futuritio peccati, & gratiae Adami in illa sola praevideri absolute minime possunt, sed in decreto producendi primum, quod causa est suo ordine caeterum, ordine etiam suo reliqua posteriora, & posteriora, posterius, & posterius purificationibus suarum causarum proximarum sed inveniunt Recentiores ita plane evenisse, ac proinde Christum in scientia illa conditionata praevium fuisse fore in actu exercito sub conditione absolute praevium peccati Adae in causa, seu purificatione conditionis complacentiae Dei, non dum autem futuritionis in se exercitae peccati, & gratiae ipsam antecedentis, quae dependenter, atque ex meritis Christi in actu exercito fuerit.

3 Sed contra primo quia vel ante statum futuritionis absolute in conditione purificata praevium etiam conditionate fuit peccatum, eique antecedens gratia sub conditione aduentus Christi, vel sub alia conditione, tanquam proxima, & immediata causa, & conditione gratiae, sicut sub conditione gratiae, tanquam proxima causa, & conditione praevium peccatum est, vel sub alia conditione proxima: quandoquidem sub solius complacentiae conditione non erat, neque esse poterat futura si primum complacentia purificata pro naturae priori ad gratiam, & peccatum fore videretur absolute Christus, ac pro posteriori gratia Adami, eiusque peccatum: quare etiam in statu absolute futuritionis tunc Christus Redemptor praecedet. Nec valet eo admissio postea signa executionis invertere: cum scientia illa conditionata fuerit de rerum causis, earumque ex ipsis futuritione exercita in se ipsis non autem de futuritione illa signata, ut sic dicam, & logica, seu arguitiva, quae ex praecisa conditionis purificatione absolute positione praecise est: quare, ut rerum positio absolute conditionata, quae praevium ad complacentiam illam est, conformetur veritatem proinde ex positione earum in statu absolute, a quo conditionatus ille, pender, probetur gratia, & peccatum in se, & exercite existentia debent in statu absolute Christi aduentum absolute praecedere, nec factis est praecedere, ut futura signata, & arguitiva pro signo positionis complacentiae, seu purificationis conditionis: quae praecedentia physica, & causalitatis, seu conditionis physicae praecedentis non est, sed logica solum, de qua hic non disputatur. Contra secundo: quia pro priori naturae ad complacentiam illam series rerum omnium proposita supponitur ut in illam ipsam feratur complacentia tanquam in quid in statu, non quidem futuritionis conditionata, sed solum possibilitatis praesuppositum tanquam obiectum complacentiae, atque ex parte conditionis positum si complacuerit in hac serie rerum omnium mundi a me cognita possibili erit ut cognita a me est: in qua serie rerum? in ea, quae independentem a complacentia, atque ut illius obiectum, ante ipsam, & futuritionem conditionatam ex ipsa complacentia praecognita est: ergo illa ipsa serie futurae sub conditione complacentiae conditionate res omnes mundi praevidentur: ergo non praevidentur fore Christus sub conditione peccati absolute futuritio futuritione absolute ex purificatione conditionis, seu positione complacentiae, quae omnino a complacentia pender, sed futuri in se, & exercite, cum quo pugnat, quod in se, & exercite a Christi, eiusque meritis in actu exercito positae gratia illud antecedens proveniat, provenireve conditionate videatur.

4 Demum in id tota haec machina erecta est ut Christus ut Redemptor etiam efficaciter decretus, positusque in actu exercito existens ante exercitam existentiam creaturae vilius mundi defendatur connexus tamen cum peccato, quin Adami necessaria libertas aboleretur ad peccandum, & ad amandum peccatum quod medium necessarium ad redemptionem per gen-

dam est cogatur Deus: quae absurda aegre vitari possunt. Recentiores praefati si immediate post scientiam conditionatam peccati Adae, atque ante vilo saltem modo eiusmodi peccatum absolute praevium praevinitio, seu decretum efficacis, etiam scientia illa conditionata regulatum, de Christo Redemptore adhibeatur verum incommoda haec praefata Recentium doctrina haud quaquam miscere, sic facile ostendo etenim, licet gratia Adami, eiusque peccatum a complacentiae illius a positione tantum ante decretum efficacis Christi Redemptoris fore absolute, atque ut absolute futura exercito a Deo admittamus, cum praevinitio, seu decretum hoc efficacis Christi Redemptoris ante existentiam Adami, gratiaque omnis ipsi collatae, atque peccati ab ipso commissi exercitam, de factoque in ipsis positam pro priori naturae a Deo habeatur, apponitur sane aliquid Deum necessitans, & cogens ad amandum, eligendumque, & apponendum peccatum absolute exercitum, sine quod demptio, cum qua decretum illud efficacis de Christo antecedens existentiam exercitam peccati connexus essentialiter est, esse nusquam potest, item appositum in eo decreto antecedenti est aliquid cum quo peccatum in actu exercito non esse nequeat: ac proinde, & Adami libertas ad transgrediendum praecipuum aboleretur: cum ex parte antecedentis decreti necessitas, atque omnino independentem ab exercite actuali, & exercito Adami sit apposta quare aequa dura incommoda illa duo praevinitiois Christi Redemptoris ante praevium absolute adhuc ex purificatione conditionis Adami peccatum in hac Recentium doctrina persistunt: imo cum hi Recentiores gratiam, & peccatum Adami in actu exercito non nisi sub decreti illius efficacis de Christo Redemptore conditione futura admittant; eoque decreto antecedenti peccatum positum necessarium sit antecedenter peccatum, scientia conditionate huius futuritionis peccati in actu exercito apponendi sub complacentia illa, ut de facto ea purificata positum in actu exercito fuit, non media quidem, sed naturalis, & necessaria erit: quare aperiuntur decreto Redemptoris Christi, quam praevinitio alia post scientiam mediam immediata habita peccati libertas aboleretur eius enim praevinitiois positionem antecedenter auferri posse a voluntate se circa peccatum exercente non minus, quam obiectum, & scientiam conditionatam qua essentialiter regulatur eius doctores specie saltem aliqua contendunt: quod huius doctrinae auctores ne ipse quidem tenus possunt praetendere.

Q V A E S T I O II.

De Mariae Dei, hominumque Parentis ab originali, debito etiam, immunitate.

Difforme diuipare ab originali immunitatis tractatum satis me ob pigrorabant, & generis, & ordinis, mei pieras auita verum non eis solum titulis pie huius sententiae, ac veritatis defensionis adstringor. fatear enim lubens, quod diuinae misericordiae debeo non inuitus. Me scilicet, non tam quia societatis Iesu alumnum illius propugnatorum, quam quia eius propugnatorum societatis Iesu alumnum esse cum enim in ignavia saeculo ad religionem euocarer, genioque, an numine ad dominicam, apud quam immaculata virginis conceptio minui: audit, bene vehementer impelleret, ne contra tantae, tamque communis matris honorem fors aliquid quando

quando crederem, simularemve quidpiam, vel saltem aliquid dissimularem, ad societatem nostram, in qua plena semper diuini parentis exitit laus tanquam ad mariani honoris, & pietatis asylum confugi. Cum ergo ex hoc diuinorum decretorum ordine, quem versamus virilis, & theologica pro vtraque, & ab originali, & ab huius debito Virginis immunitate in primis ratio pendeat, vt non vtrumque ad pleum surda re per tempus, præsensque institutum nobis liceat, aut difficilioris immunitatis à debito, quæ sola iam disputationibus vltioribus eget, propria loci huius fundamenta præterire per pietatem non licebit.

CERTAMEN I.

Ad decisionem notata.

I Vt difficultatis punctum clarius dispiciatur, nota primo: debitum originalis posse sine originali esse. Etenim in quocumque originale consistat debet incurri vi inclusionis in pacto positionis peccati Adæ, atque originis ex ipso quare, licet quis contra horum omnium vim gratia à Deo in sui conceptione donaretur ab originali quidem, non autem à debito contrahendi illud esset immunis, quocirca Ægyptus de presentatione audiendus non est, 4. de concept. q. 4. art. 5. à §. 2. dum ait, ab his omnibus quæ B. Virginem ab originali liberant, à debito etiam esse liberandam: ipsa siquid gratia infusione, qua originale, aiebat, ille impeditur, & debitum aboletur; non secus atque in nobis cum ab originali per gratiam emundamur contracto, debitum originalis aufertur: verum debitum passiuum exigentia, siue obnoxietatis contrahendi culpam originalem ex vi inclusionis in pacto transgressionis Adæ, atque originis ex ipso cum debito pecuniario, quod ipsa pecuniæ solutione remissione soluitur male confundens Ægyptus immerito contra DD. omnes insultat cum tamen qui originale non contrahit, debitum contrahendi non soluit, quin in eo gratiam Dei, & beneficium debeatur recognoscere, quod peccatum non contraxerit quod debeat, nos autem cum à contracto per gratiam liberamur debitum illud contrahendi eximus non quidem gratia ipsa, sed incurfione in peccatum, quod cum semel solum incurfere deberemus vbi semel incurfimus debito incurfendi satisfecimus, quamquam debito alio carenti gratia, & beneficio Dei quæ formalis dignitas demeritoria mortalis cuiusvis est, ipsique identificata: quare mortali sublaro, & ea dignitas necessario aufertur. Cum ergo debitum pecuniarium in ablatione, ac retentione alieni inuito Domino stet impossibile est restitui ablatum, vel remitti quin retentio contra voluntatem Domini, ac proinde, & debitum subiectiuum cesset; aut cum debitum contrahendi originale in pacto, transgressionemque Adami, atque origine ex ipso, vel stet adæquatè, vel fundetur quandiu hæc adfuerit debitum contrahendi consistit, etiam originale non contrahatur: vi autem debitum hoc alicui ex posteris Adæ, non adit aliquid ex tribus illis, quæ illud, vel fundant adæquatè, vel constituunt, ipsi absuifse necessarium est: quocirca, cum propagatio, & origo ex Adamo nulli eius postero deficiat, cum ex ea origine eius posteri sint, inclusio ipsius in pacto de gratiæ priuatione, vt de facto fuit initium, deesse debet, vt debito originalis contrahendi liberetur.

2 Nota secundo in pacto illo de transfundenda gratia in posteros Adæ, non potuisse esse generalem conditionem transfusionis in omnes obseruationem præcepti, neque priuationis gratiæ respectu posterorum omnium sine exceptione vlla præcepti transgressionem: ex hoc quippe secundo fieret, vt nullus ex Adæ posteris in gratia concipi, ac non in peccato deberet transgressionem postea: ex primo autem, quod ex iisdem nemo, etsi contra originalis debitum in gratia concipe-

retur, gratiam originalem reciperent: etenim id solum originale est, quod vi originis habetur, non autem quod quasi casu, nulloque originis iure cum ipso coniungitur; cum autem deiparæ gratia in conceptione ipsius habita originalis gratia, & iustitia à ferè omnibus Theologis, ac tota penè Ecclesia admittatur respectu ipsius in deiparam vi originis transfundendæ obseruationem præcepti, quæ non adfuit conditionem non fuisse, sed solum eius ex Adamo propagationem certissimum esse debet: idcirco communi modo constituendi pactum Dei cum Adamo de gratiæ in posteros transfusione, vel non transfusione non satis firmiter acquiesco. Sic enim vulgo statutum pactum inter Deum, & Adamum putatur. *Do tibi gratiam transfundendam in posteros omnes si præceptum obserues, si autem illud transgrediaris, & te, & illos (excepta ea, quam in matrem elegero) gratia priuabo.* Putatur enim exceptione illa matris suæ Deum firmasse in contrarium legem, & pactum de gratia non transfundenda in Mariam, etsi Adamus patrens peccaret; ac proinde vi pacti huius, & originis Mariæ matris ex Adamo transfusionem gratiæ deiparæ deberi. Cæterum: si respectu omnium omnino posterorum præcepti obseruatio, nec sola origo ex Adamo, conditio ad gratiæ in ipsos transfusionem in prima pacti parte fuit appositæ, non nisi ea purificata, atque obseruatione præcepti ab Adamo adhibita, transfusio gratiæ ex Adamo ipso in posterum vllum esse poterit, vi partis illius pacti posteris proficiat, ex qua solum ipsis deberi transfusio gratiæ potest, etsi postea in parte pacti posteris nociua exceptio illa electæ, siue eligendæ in Dei matrem famina accedat. Etenim licet ea exceptione appositæ vi originis ex Adamo pacti, & transgressionis gratiæ priuatione electæ in matre incurfere, non debeat, quod satis est, vt ne originale debeat incurfere, aut non debet vi originis gratiam recipere, cum sola origo sine præcepti obseruatione conditio ad gratiæ in posterum quemque Adami transfusionem non fuerit. Sic igitur pacto toto constituto integrum prorsus Deo vi etiam pacti illius est posita origine ex Adamo electæ in sui matrem, gratiam, vel denegare, vel conferre quin vi originis ex illo eam conferre ipsi teneatur solum enim habet ea exceptione electæ in matrem Dei, ne gratiæ recipiendæ in sui conceptione origo ex Adamo, cuiusque transgressio sicut posteris reliquis obfit, non autem, vt gratiæ tunc ab ipsa recipiendæ origo proficiat: quare sic constituto pacto gratia, & iustitia deiparæ, quantumuis in conceptione recepta, originalis non fuisset, vt fuisse clamant piæ opinionis Doctores.

3 Vtergo originalis deiparæ iustitia, & gratia cum omnib. piæ huius sententiæ assensibus defendatur ita pacti statuendum est, vt respectu Mariæ Adami filia sola origo ex ipso ad gratiæ transfusionem in pacto requiratur. Quod pacto illo cõmuniter statuto non cõsistere nuper ostendebamus. Altero autem ex tribus modo constituto pacto constabit. Primo: si pacto illo, quod cõmuniter circumfertur exceptioni eligendæ in Dei matrem addatur: *Excepta ea, quam in matrem elegero cui è sola propagatione ex te Adamo gratiam, quam in te primo transfundam, etsi præceptum meum transgrediaris.* Secundo modo si addatur ex parte etiam proficiat posteris in pacto illo exceptio similis: *do tibi gratiam transfundendam in filiam tuam, quam elegero in matrem: atque in posteros reliquos, si præceptum obserues; si autem transgrediaris illud, reliquos ab illa posteros gratia priuabo.* In primo autem modo duriusculum videtur, quod ex hypothesi transgressionis, & peccati Adami, ac proinde, & Adami peccatoris gratia, quam iam amiffisse supponitur, vi originis ex ipso transfundenda in posterum afferatur: id quod, licet obiecta posteri illius maternitatis Dei dignitas vincere absolute possit duriusculum videtur: faciliusque, ac suauius vellem discursus nostros theologicos componi.

In secundo vero modo nihil duritiei illius inuenitur: quare illi maxime acquiescam, nisi doctis tertius modus scripturæ accommodatior fortasse videatur. Tertius igitur modus constituendi pactum Dei cum Adamo de

transfundenda in eius posteros gratia sic habet. *Do tibi gratiam transfundendam in posteros; autem praeceptum meum transgrediaris posteros reliquos tuos, praeter matrem meam, gratia, eiusque transfusione primabo.* In hoc tertio modo, sicut in secundo cessat illud, quod vi originis ex Adamo supposito, siue in hypothese Adami iam peccatoris gratia postero ipsius alicui transfundenda promittitur: solumque admittitur in tantae matris suae honorem pactum de transfundenda gratia vi originis ex Adamo; tunc, cum iniebat Deo amico reuocati pro ipsa non fuisse: ac proinde vi originis ex Adamo in gratia, & iustitia propriae, & rigorose originali fuisse conceptam: nec deest cogitationi huic in genesis historia fundamentum: quia de pacto Dei cum Adamo inito, quoad transfusionem gratiae in posteros nulla est de obseruationis praecipii conditione mentio: quare, & ab ea absolute fore videretur, nisi limitatio illa ad negationem transfusionis, & priuationem gratiae posterorum Adae legeretur *genef. 2. n. 17. in quocumque die comederis morte morieris*: siue vt vertit Hebraeus Philo, *morte moriemini*, quibus verbis non contineri Virginem beatam, sed, vel exceptam subintelligi, vel supponi ij omnes censent, qui etiam originalis debito supponunt immunitatem. Caeterum non admodum apte in prima illa proficua nobis parte pacti ad transfusionem gratiae in omnes vniuersim homines sola origo ex Adamo vt conditio, requireretur, statim adeo vniuersim, vel limitanda, vel retractanda: quare secundo illi modo assentior, praefertim cum nihil pro hoc tertio ex scriptura firmum reperiam, in qua, nec tertius exprimitur, neque secundus ille improbat.

4 Nota tertio, vt priuatio gratiae nostra, nostra etiam culpa sit, nec solum Adami in posteris ob propriam ipsius transgressionem pena, oportuisse, vt ex pacto etiam liberè vtrinq; inito Adamus posterorum nomine obseruaret, vel non obseruaret siue violaret praecipium, vt sic Adami transgressio, posterorum etiam transgressio foret, atque hi moraliter in ipso delinquerent: sicut de omnibus eius communibus posteris (dixi communibus, ne Mariam videar comprehendere) in Adamo peccasse Patres consensè docent. Facilius autem ea intelligitur, quomodo Adae peccatum, posterorum etiam peccatum fuerit: quomodo etiam, si vterius priuatione nostra gratiae praeter nostri ex Adamo propagationem, & existentiam originale nostrum constituitur, non sola Adami in filiis pena, sed & eorum sit culpa: multoque adhuc facilius intelligitur, quod aeterno verius, sola propagatione ex Adamo, qua eius posteris sumus, fieri nos originaliter peccatores: quia nimirum peccatum quod in Adamo, posterorum etiam de se erat, vbi primò ex ipso orti ad iustitiam in se inficit, ni gratia praeniantur: solum quippe expectabat posterorum Adae existentiam gratia vacuam, atque expeditam, vt qui in alio peccauerant in se peccatores fierent. Obseruaret vero, ac de facto violauit Adamus praecipium nomine posterorum collocatis ex Dei oblatione, & libera Adami acceptatione nomine posterorum voluntatibus in voluntate ipsius, siue in ipso eorum capite prudentissimo, sapientissimo, ornatissimo, sanctissimoque: non secus atque pupilli voluntas è iudicis decreto, & curatoris acceptatione in huius voluntate, seu volitione physica ritè, & validè quandoque collocatur.

5 Hinc nota quarto: Voluntates aliquorum posterorum potuisse ita in Adami voluntate consisti, vt, quoad obseruationem tantum, non autem, quoad transgressionem collocarentur. Cum enim ea collocatio è Dei, & Adami mero arbitrio pendeat, si Deus, & Adamus ita inter se conuenerint, vt solum quoad obseruationem, & pacti proficua, non autem, quoad nocua posterorum aliquor nomine, & persona Adamus agat, nusquam quoad nocua, factum Adami illorum erit, seu quod quidem est pro illis tenebit. Id quod pupilli, & curatoris nuper tacto exemplo vulgari, & appetitissimo clarebit. Curatoris enim pro pupillo actiones ciuiles, si huic proficuae sint, pupilli etiam

actiones ratae habentur in iure, nocuae autem non item: neque enim pupilli actiones ratae, & validè ciuiler reputantur in iure nocuae ipsi actiones curatoris: ac proinde illi competit in integrum restitutio, vt ad litem integram denuo possit accedere: quod, si quoad nocua etiam, pupilli voluntas in voluntate curatoris esset absolute constituta, fieri nequaquam posset. Dices tamen: libertas essentialiter est libertas ad vtrumlibet: ergo nequit esse libertas Adami ad obseruationem, posterorum etiam libertas ad obseruationem, quin sit eorum etiam libertas, quoad non obseruationem, siue transgressionem constituitur. Argumentum probat etiam contra Pupilli, & curatoris exemplum vulgatissimum: sed contra neutrum probat. Nam libertas moralis, seu impuratiua, & in alio dicitur, quod ille alius nomine, & ex persona alterius physica suam libertatem exerceat: potest autem illam exercere nomine alterius, quoad vnum extremum, ac non, quoad aliud, vt de se patet, atque exemplo Pupilli, & curatoris.

6 Nota quinto contra plures, praecipue tamen contra Complutenfes Recentiores: opus non esse eos omnes, siue viros, siue foeminas, qui originale contraxerunt inclusos fuisse in pacto illo à Deo cum Adamo inito pro signo libertatis Adami, & indifferentiae ad obseruandum, vel transgrediendum praecipium: neque opus item esse eorum voluntates absolute in Adami voluntate inclusas, pro illo etiam signo praecedere: sed satis omnino esse, si conditionate ex parte obiecti includerentur, eorumque voluntates in Adami voluntate collocarentur sub conditione, posterius etiam natura pacto, imò, & peccato, purificanda. Ratio à priori est: quia constitutio hae voluntatum posterorum in Adami voluntate nihil est aliud, quam velle Deum, & Adamum, vt hic eorum nomine, & quasi ex eorum personis suam circa obseruationem, vel transgressionem praecipii libertatem exerceat: potest autem vique pro suo arbitrio velle, vt illam exerceat nomine aliquorum, vel plurium, & plurium sub conditione in signis posterius pacto, & exercitio illius libertatis purificanda: siquidem, cum totalis causa physica illius actionis sit physica Adami libertas, quin ad physicam eius actionis elicentiam voluntatum aliarum in ipso collocatio vltatenus, ex parte principij requiratur, ad molem imputabilitatem fati erit velle, vt illorum ea actio sit sub hac vel illa conditione, posterius etiam vsu libertatis purificanda: dummodo ante eiusmodi vltimò soluta sit ex parte actus voluntas illa conditionata ex parte obiecti. Probatur secundo exemplo illo curatoris, & Pupilli: huius enim nomine, ex eiusque persona curator agit litem: valide quidem, si actio curatoris Pupillo proficua est: cum tamen esse proficua post vsu facultatis, & libertatis curatoris est, sine facto ipso, & vsu resultet: quare, & porrectis illa, seu voluntas pupilli, quoad ciuiles actiones in voluntate curatoris ex decreto iudicis, & acceptatione curatoris conditionate collocatur sub conditione posterius natura, vsu, & exercitio libertatis physicae curatoris.

7 Tertio probatur. Nam collocatio hae voluntatum nostrarum in voluntate Adami de facto non fit absoluta prorsus, sed conditionata ex parte obiecti sub conditione nimirum nostrae propagationis ex ipso: vnde, si ex nobis aliquot homines aliunde, quatenus Adamo propagarentur, à Deo viderentur, neque essent absolute in pacto illo inclusi, neque eorum voluntates absolute in Adamo collocatae: quare, neque in Adamo peccassent, neque originale contraherent: quia conditio propagationis ex Adamo purificata in eis non esset: ac proinde nec pacti voluntates transirent in absolutas: atqui conditio hae propagationis ex Adamo purificanda, purificataque fuit in aliquibus, (ne dicam in omnibus,) post pactum, collocationem nostrarum voluntatum in voluntate Adami, vsu libertatis eius in transgressionem, & peccato, imò post Christi aduentum & meritum, quae posterius natura Adami peccato fuit.

fuere, ergo voluntas Dei, & Adami pacifcentium, ut
vltus libertatis ipsius quoad transgressionem, vel non
transgressionem esset moraliter vltus nomine & ex per-
sona posterorum, ac proinde collocatio voluntatum
posterorum licet absolūtè ex parte actus fuerint, fue-
runt tamen conditionatè ex parte obiecti sub condi-
tione posterius natura pacto, vltu libertatis Adami, eius-
que peccato. Minor, quæ sola probationem desiderat
probata manet, disp. 1. quæst. 4. cert. 2. atque proxi-
mius, quæst. 1. cert. 3. num. 3. vbi ostendimus homi-
nes plures fuisse meritis Christi remanendis post Adæ
peccatum decreti ex suis parentibus, quare, & ex Ada-
mo tandem propagatos. Denique huius cogitationis,
obseruationisque nostræ veritas & veritas clarebit ma-
gis certam. 4. vbi in aduersa doctrina immunitatem
deparat à debito originalis defendi nullatenus posse
contra hæctenus excogitatos illam tuendi modos soli-
dis impugnationibus ostendemus.

CERTAMEN II.

*Mariana à debito originalis immunis ab
authoritate fundatur.*

Doctores, qui Virginis à debito etiam originalis,
immunitatem approbant, vel defendunt, ex no-
stris sunt K. P. Petrus Canisius cognomento germanicæ
Apostolus lib. de deipara c. 27. S. Ad Thomam vbi ab illo
omnes in Adam peccaverunt, in quo est originalis debitum,
Virginem exceptit Salmeron. in cap. 5. ad Roman. d. 49.
pag. 617. & 619. colam. 2. Franciscus Turrian. epistol.
ad Iacobum Amiotum, ac de peccato originali §.
Sed iam accessuri ad finem Angles in floribus 2. senten-
tiar. disp. 31. quæst. 1. appendice 6. Iustinianus in
1. 2. ad Timoth. num. 6. Cosmas Magallanes ad eundem
locum sect. 3. annotat. 6. S. Ado mihi videtur. Valen-
tia t. 2. d. 6. quæst. 11. pu. 1. & 4. ac disp. 2. quæst. 1.
punct. 2. vbi tacitus assentit, dum ea de re Catharinum
non improbat Ludouic. Pont. in cant. exhortat. 20. §.
3. Ferdinandus de Salazar, de concep. cap. 24. Salas t.
2. tract. 13. disp. 11. sect. 5. quæstiunc. 11. Granad. me-
meliora sapiens controu. 2. de incarnat. tract. 1. d. 3.
sect. 22. Alarcon obiter tractatus de volunt. & præ-
dest. & fuisus publicè dictato Complut. manuscripto
de incarnatione Perlin. libello Apolog. pro immacula-
ta conceptione disp. 4. cap. 14. Barradaf. tom. 1. in
Euang. lib. 6. cap. 3. Benedictus Fernandez cap. 9. in
genef. cap. 9. sect. 8. Lugo disp. 3. sect. 3. num. 37.
Ambros. Pennalosa. in suis vindiciis disp. 10. à num.
5. Bernardus Aldrete de incarnat. tom. 1. dip. 22. à sect.
4. tamque ex pluribus retro annis omnes Magistri no-
stri recentiores in manuscriptis, ac tam specialibus,
quam generalibus thesibus propugnandis; ex alienis
vero Doctores Nicolaus Decusa Nicolai Pa. 4. Cardin-
nalis tom. 2. ad id canticor. 2. versu 2. Sicut vltum inter
spinas Ambros. Catherin. opusc. de conceptione, part. 1.
à §. Priusquam vero, Cornelius Musus Episcop. Bitonti-
nus in epist. ad Rom. cap. 5. Bernard. de Baft. 1. part.
Marial. ferm. 9. part. 2. Egd. de præsent. 4. de concep.
quæst. 4. art. 5. à §. 2. Lehana Carmelit. Apolog. pro
concept. cap. 32. Clitobæus de concept. Virgin. cap.
8. Basil. Legionens. 1. p. variat. relect. 3. quibus acced-
dunt iam Franciscani omnes Doctores, qui passim cul-
fis pro hac Mariæ à debito originalis immunitate, &
libellis, & thesibus nobiliter à suo præceptore Scoto
degenerarunt, ne à pietate erga communem matrem
pietate deficerent. Et quidem Soarius noster t. 2. 3. part.
disp. 3. sect. 2. §. Queret aliquis hanc sententiam pro-
bare videtur, & clarius adhuc 1. 2. tractat. de peccatis
disp. 9. sect. 4. cui & nos sententiæ libenter subscri-
bimus.

2. Tam ex Patribus Richardus Victor. in Breuiario
Romano edito Lugduni anno 1544. lect. 6. festi de

concep. sic habet. Non decuit, ut caro Maria, qualicum-
que foret obnoxia culpa. Ergo nec originali quæ qualicum-
que culpa est, atque in cap. 2. & 6. cantic. *Tota fuit pul-
chra, quam totam possedit gratia: quia nullum in ea locum ha-
buit peccatum.* Si autem debitum haberet locum in ea
destinatum habuisset peccatum, etsi eum non occupa-
uisset. Petrus Damian. ferm. de natiuit. Virgin. apud
Soar. disp. 3. cit. lect. 5. *Quid vixit in eius corpore, aut
mente vindicare sibi potuit locum, que totius diuinitatis me-
ruit esse sacrarium?* Eadem ferè habet Augustinus, seu,
qui eius nomine author est sermonis de natiuit. Virgin.
apud Iacobum de Valentia in id canticor. 1. 12. *Dum
esset Rex. Potuisset autem locum sibi vindicare pecca-
tum, quæ obnoxia de se ac destinata esset peccato.* Si-
mile argumentum continet verba Chryssipi Hierosol.
Præbiteri ser. de S. M. dicens: *Ane solis ortus, qui nullum
ferre potest occasum.* Si enim ferre debet, quo pacto fer-
re non potest? Germanus Patriarcha ferm. de zona, &
falsiis B. Mariæ illud psalm. 85. *Gloriosa dicta sunt de te
cinitas Dei.* Explicans apud Surium. die 31. augusti. ait:
*Puritate omnibus antecellentem Mariam nulli penitus culpa af-
fuenim.* Effer autem affinis culpa, si peccato esset obno-
xia, & quod idem est, in Adamo peccasset. Rupert. 6. in
cantic. ad id *Duo vbera tua*, sic Virginem alloquitur. *Li-
bera es ab omni iugo peccati.* Ast si iugo peccati subiaceret,
seu eius debito subiaceret, à subiugatione quidem li-
bera esset, si non peccasset, à iugo autem libera esse
non posset.

3. Anselmus ferm. de concept. in Breuiario Nogue-
rolis approbato à Sixto 4. lect. 1. die 4. infr. octau. pen-
dens illud Pauli *omnes in Adam peccauerunt*; sic ad Ma-
riam ait. *Sicut te, non intra omnia, sed supra omnia, quæ fa-
cta sunt ineffabili modo contueor: ita te non lege nature
aliorum in tua conceptione deumtam esse opinor.* Quid cla-
rius? Lex enim nature etiam debitum est.

3. Sed clarius idem Anselmus apud Breuiarium idem
die 6. infra octauæ eiusdem in eam ipsam sententiam
iterum Mariam alloquitur. *Te morte peccati in tuo conce-
ptu potuisset prægaurari, confidere animus hoc vetas, intentio
abhorret, lingua fateri non audeat.* Quo autem pacto non
potuit si debuit; Cyprianus, seu quicumque eius no-
mine author est libri de Cardinalibus Christi operibus,
ferm. de natiuit. ira scribit. *Quoniam plurimum à ceteris
differens natura communicabat, non culpa: ergo neque
culpa in Adamo ceteris communicabat ab eis pluri-
mum differens Maria, quorum culpa erat, culpa in
Adam, quod si in Adamo cum ceteris non peccauit,
neque obnoxia originali fuit, debitumvè huius incur-
rendi contraxit, debitum quippè hoc atque peccato
originali obnoxietas à peccato in Adamo diuidi nequit*
Augustinus t. 7. lib. de natura & gratia cap. 36. ait, de
Maria *nullam prorsus, cum de peccatis agitur, habere volo que-
stionem.* Ergo nec cum de peccato in Adamo, ac proinde,
& debito originalis agitur, quæstionem vult habere
de Maria, maxime, quia si in Adamo peccasset non pos-
set de eius originali, quod peccati in Adamo conse-
quens naturale est, quæstio haberi, atque infra scribit
*plus gratie Mariæ collatum esse ad vincendum omni ex parte
peccatum: ergo ad vincendum etiam peccatum in Adamo,
alioqui non omni ex parte peccatum venisset.*
Rursus tom. 10. sermone vndecimo, in natali Domini,
ait, cum dixit Angelus: *gratia plena, ostendit ex integro
iram exclusam primæ sententiæ.* Noa esset autem ira
primæ sententiæ ex integro exclusa, si in Adamo pec-
casset, ac debito originalis subiaceret: cum utrumque
ex primæ sententiæ ira sit. S. Iacobus sua liturgia, t. 6.
Biblioth. Patrum nouæ omnibus modis irreprehensam Mariæ
appellat: ergo neq; ob peccatum in Adamo, quod licet in
illo ipsius peccatū foret, si in illo peccasset. Hier. in breu.
Hisp. lect. 1. die 2. infra octau. concep. *quidquid in Ma-
ria gestum est, totum puritas totum gratia est.* Non esset ve-
rò totum gratia, & puritas, si in Adamo peccasset.
Idem Hieronymus ferm. qui habetur in officio de con-
ceptione Franciscano approbato à Pio 5. in 2. nocturno.
Ideo immaculata, quia in nullo corrupta. Neque in Adamo
scilicet, neque in peccato illo.

4. S. Theff

4. S. Theophon. Martyr Jacobi minoris discipulus lib. plumbeo ex repertis in sancto monte granatensi anno 1595. Mariam non tetigit primum peccatum. At tetigisset sane, si in Adamo peccasset. S. Dominicus apud Coccium lib. 3. articulo 1. & apud Breuarium Romanum probatum à Sixto IV. atque eodum Lugduni: *Sicut primus Adam fuit ex terra virgine; & nunquam maledicta formatus, ita deicit in secundo Adamo fieri.* Consonant autem hæc verbis Ecclesiæ Achaiz in passione S. Andrea, quæ ab illa, ut verba eius Apostoli ad Tyrannum Ægeam referantur, atque ut ipse quæ tota Ecclesia Christiana in eius festo recitantur: *quomodo de immaculata formata fuerat homo primus, ita necessarium fuit, ut de immaculata virgine natus Christus &c.* ergo legi peccati, quæ maledictio terra, seu naturæ humanæ fuit, B. Virgo non fuit subiecta; in quam sententiam scripsit S. Ildephonus lib. de parturit. & virginis. Mariz circa med. asserens, *eam in totum fuisse extraneam à maledictio prime damnationis.* Dixerat autem superius, quod, *Maria nec Adam, scilicet, qua peccatorem non qua Patrem, ad se admisit: quare quod neque in ipso peccavit, sed quatenus ad Mariam attinet, à Adam, ac si non peccasset existerit.* Adest etiam nobis oratio Missalis Romani, editi Lugduni anno 1545. pro die, & festo conceptionis quæ hodie huius mysterij devotus ex usu quotidiano est, sicque habet. *Deus qui per immaculatam Virginis conceptionem dignum Filio tuo habitabulum preparasti, concede quesumus; ut sicut ex morte Filij tui prævisa eam ab omni labe præservasti, &c.* Cui consonat oratio alia officij memorati Nogerolis: *Deus, qui immaculatam Virginem Mariam, ut digna Filij tui Mater existeret, ab omni labe peccati in conceptione sua liberasti, &c.* Sed an non peccatum ipsius in Adamo lapsus, seu labe eius in illo esset? Recitari poterat Anselmus, iterum Anselmus ad c. 5. epist. 2. ad Corinth. *omnes mortui sunt in peccatis, nemine prorsus excepto, dempta Dei matre, sine originalibus, sine actualibus.* Etenim si originalia in plurali ad Mariæ conceptionem referantur, cum in vnoquoque in se vitium solum contrahatur à contracto inse, & contracto in Adamo, B. Virgo asseritur immunis, quare, & immunis à debito, cum ita solum respectu eiusdem intelligi plura originalia queant. Sed primo, pluralitas originalium respectu omnium reliquorum verius, sinceriusque intelliguntur. Secundo eius operis author Anselmus non fuit, sed doctissimus, & notissimus scriptus scholasticus suis Hericus generalis sacri ordinis Prædicatorum Magister. Idcirco eiusmodi testimonium adhibui mihi pro re præsentis non satis firmo, quia pro immunitate Deiparæ ab originali peccatum est, tantique ex adversa huic mysterio familia Doctoris.

5. Sed adhuc pendenda est ratio Anselmi recitatum. 2. sine illis verbis: *ita & te non lege naturæ aliorum in tua conceptione opinor.* in quibus naturalis, & solida Marianæ huius à lege, ac debito originalis peccati dignitate, & gratia maternitatis Dei continetur, Licet enim in naturam humanam totam vniuersim ea maledictionis lex, eo quod à transgressore Adamo propagata fuerit, lata videatur, Id tamen de Principis Dei legislatoris matre intelligendum minime esse ratio ipsa videtur monstrare, sicut nec de Principe ipso, quocum ipsius Mater moralem quandam non vniorem modo, sed vnitatem, & identitatem indicatur habere, ac proinde à lege, quæ Principem legislatorem non tangit censetur exempta, argumento Vlpiani in l. Princeps, Digesti de legibus, quæ sic habet. *Princeps legibus solutus est, Augusta autem licet legibus soluta non est, Principes tamen eadem ipsi privilegia tribuunt, quæ & ipsi habent.* Hinc audire mihi videor supremum Creatoris Imperatorem Virgini matri illis hac super re loquentem, in quibus olim Artaxerxes Assucro pauidam Iudæam, Estherem sponsam, ac Regiam ob legem de excidio Iudæorum omnium vniuersim latam, fuit alloquutus Esther 15. *Noli metuere, non morieris: non enim pro te, sed pro omnibus hæc lex, maledictionis & peccati, constituta est.* Si autem, licet pro omnibus ea lex sonet, pro Matre Dei legislatoris ea dignitas, atque sponsæ Dei constitutam non

esse demonstrant, vbi enim eius in Adamo peccatum, ubi eius ad originale incurrendum debitum, & vbi dicam obnoxietas, quæ non nisi constanter contra ipsam lege possunt consistere? Discursum integrum ad rem hanc mutatis etiam ab Assucro verbis approbat Sixtus Pap. 4. dum Authoritate Apostolica memoratum Nogerolis officium approbavit anno 1480. die 4. octobris pontificatus sui anno decimo: *liquidem in responso lectionis 9. Matutino hæc habentur: Omnes moriemini, quia in Adam peccavistis; Tu vero, ne timeas, Maria invenisti gratiam apud Deum; Non enim pro te sed pro omnibus hæc lex constituta est.*

6. Aliam adhuc huius veritatis rationem, & confirmationem ex eodem Anselmo non omitto, Etenim ille libro de conceptu virginali roganti Bosio: *Quomodo Deus accepit naturam de massa peccatrice sine peccato.* Respondit: *Nempè decens erat, ut ea puritate, qua maior sub Deo neque intelligi, virgo illa niteret, cui Deus Pater vnicum filium suum, quem de corde suo æqualem sibi genuitum, tanquam seipsum diligebat, ita dare disponebat, ut naturaliter esset vnus, idemque communis Dei Pater, & Virgini Filius, & quam ipse filius substantialiter facere sibi matrem debebat, & de qua Spiritus Sanctus volebat, & operatus erat, ut conciperetur, & nosceretur ille, de quo procedebat.* Quam eandem rationem dederat antea Anselmus idem lib. de conceptione Virginis, & peccato originali capite decimo octavo, scilicet: *oportuisse Dei Matrem ea puritate nitere, qua maior sub Deo nequeat intelligi: Possent autem maior puritas sub Deo intelligi, si Maria in Adamo peccasset, & debitum originalis incurrisset.* Puritas enim cum recessis à peccato sit eo maior est, quo distansior quis est à peccato: unde Deus purissimus est, quia etiam in actu primo à peccato recedit, quia nullam ad peccandum potentiam habet quare maior est sub Deo puritas creature, quæ licet habeat potentiam ad physicandum, ut de Deipara communiter statuitur, tamen debitum ad peccandum originaliter non habet, neque in Adamo peccavit. Quæ ratio, & tenentur à nostro Vasquez solutionem tertia parte, tractatu secundum, disputatione 117. capite 11. præcludit, & sanctus Thomas in 1. disputatione 17. questione secunda, articulo 4. ad 3. & disputatione 44. questione unica, articulo 3. in nostram sententiam pettraxit, ut mox videbimus. Miraculi vero instar est audere adversarios pietatis opinionis aliquot sancti Anselmi auctoritatem nobis obicere ex libris *cur Deus homo*, de quibus ipsemet eodem fateatur maiori, quam par esset, breuitate, ac festinatione à se compositos editosque fuisse. Verum neque ea scribendi, edendique celeritas in causa esse potest, ut contra eam sententiam, quæ alitè ad ipsius matris cordique infederat ipsius cogitatio nedum clamus extaret quidquam: maxime cum aliter suo tempore opinantes, ac celebritatem omnimodæ in Marianam ab originali detrectantes ferè in modesta pietate his oburgauerit homin. de hac festiuitate. *Evanescent capite, qui tantam diem, tantaque sacramenta ac mysteria tenent ignorantia involuti respiciunt celebrare: eo quod viri, & mulieris copula in conceptione virginis existit. inferius: Si non peccet illis celebrare solemnia conceptionis carnalis Dominice Matris, placeat illis colere animæ eius spirituales creationem, & corporis, & animæ copulationem: atque insuper epistola integra ad Coepiscopos suos ad huius mysterij celebritatem fuerit adhortatus, eaque obtinuerit ab Ecclesiâ Lugdunensi, ut eiusmodi solemnitate initium faceret, ac reliquis gloriosum exemplum, ut sermo Anselmi ex eiusdem de ea festiuitate scriptus, seruatissimè in oratorij Romani Bibliotheca, atque à Baronio presule, & Baronius ipse in suo Martyrologio, Romæ die 8. decembris restantur. Adversaria igitur nostra, ac suæ sententiæ Anselmi verba, non assentes, sed Bosii dubitantis, & quærentis fuere, quomodo Deus accepit naturam de massa peccatrice sine peccato, licet libro citato de conceptu virginali iterum quæritur. Supponitur enim ibi, Deiparam non solum peccato obnoxiam in eoque conceptam, sed & natam fuisse, quod ne bardus quidem homo, nedum doctissimus Anselmus*

Anselmus tunc assereret cum Deiparæ natiuitas à tota celebrabatur Ecclesia, nec Mariæ solum, sed & Baptisæ natiuitas; Licet autem Anselmus dixerit Mariam fuisse de his qui mundati sunt per Christum non eius conditionis esse voluit, sed generis, nihilque curauit tunc de eius immunitate à debito, originali, quia ad consequentiam de immunitate Christi ab originali nihili referebat alterutrum, quemadmodum & alia, quæ Bossius ibidem supponit non reicit, nec declarat, quia præsentis instituti non erant longioreque desiderabant sermonem.

CERTAMEN III.

Bernardus, & Thomas nostræ sententiæ nomen dedere.

Sed iam Bernardi ipsius, qui præcipuus nostræ huius sententiæ, atque immunitatis ab originali æstimatur impugnator, testimoniis fulcienda etiam immunitas Virginis à debito erit ex quibus primum esto ex ferm. de assumpt. vbi hæc habentur. *Caro Virginis ex Adam assumpta maculas Adæ non admisit: Ergo neque in illo peccatum, quod ex maculis Adæ proculdubio est. Scio hunc sermonem à nonnullis sanctissimo Cardinali Petro Damiani attribui, sed ab aliis Bernardo tribuitur: neque doctissimi patris Damiani auctoritas omittenda fuit. Item sermone 4. super salue Regina, habet. Immacens fuisi ab originalibus, & actualibus peccatis: nemo ita præter te. Vnde auctoritas Augustini: cum de peccatis agitur, nullam de beata Maria volumus fieri mentionem. Sed hos sermones è styli diueritate non esse Bernardi aduersarij contendunt leuitatis fundamento: quoniam vt notat Gaufridus, siue Gothfridus Monachus Claraualensis annos terdecim Bernardi discipulus, quique eius vitam conscripsit non eodem semper stylo Bernardus fuit vsus ferm. Item sermone 13. in cæna Domini de originali agens verbis Augustini: De qua cum de peccatis agitur nullam prorsus volo habere questionem. Iterum Mariam excepit, quem sermonem plures semper, licet alij reclamant germanos Bernardi factus iudicauerunt, ac demum reclamantibus neglectis, non ignoratis inter genuina eius opera collocarunt. Tertio ferm. de beata Maria; qui incipit *Aue Maria* in hæc scripsit. *Licet Maria de Patrum natura per peccatum virginitate duceret originem, præelecta tamen, & præseruata ad purum. Non autem ita ad purum, si in Adamo peccauit. Quarto: ferm. de aqueductu. Pura siquidem humanitas in maria non modo pura ab omni contaminatione, sed & pura singularitate nature, illud ab omni, etiam contaminationem in Adamo excludit, & singularitate nature, à communi lege, & debito originali naturarum reliquarum ex Adamo propagatarum Mariæ naturam exceptam declarat. Quinto sermone de verbis Apocal. Candidissimus sanè, & candidissimus huius Mulieris amictus; cuius omnia tam excelenter irradiata nolumur, vt nihil in ea, non dico tenebrosum, sed obscurum, aut minus lucidum. An non minus lucidum quidpiam est ipsius in Adamo peccatum atque imminenti peccati originalis obscuritas: At iniqui aduersarij Bernardum epist. ad Lugdunensem Ecclesiam docuisse Mariam in originali fuisse conceptam, acriterque in eam inuectum, quod festum conceptionis celebraret. Respondent tamen plures ex nostro Ojeda eam epistolam Bernardi explorato non esse: sed forte Nicolai Monachi Amanuensis, de quo Bernardus quæritur, quod epistolas aliquot ipsius nomine falso ad aliquos scripserit, sed certè eas tunc temporis à Bernardo, & Coartanis, vel immediatè succedentibus deprehensas fuisse, atque vt spurias à legitimis Bernardi epistolis separatas, de impostura suspèctas omnes certum esse debet: cum tamen in claræ vallis archiuo, euulgatisque Bernardi operibus, vt ipsius epistola habetur, atque ab antiquis om-**

nibus fuerit iudubitanter recepta. Accedit, quod è Canonico Lugdunensi rescripto, ac de tam acriter obiurgatione quærelis non posset non Bernardus eius epistola imposturam statim agnoscere. Denique Nicolaus ille contra Bernardi quæ puratur sententiam pro immaculata conceptione stabat, vt constat ex epistolis Petri Abat. Cellesi contra ipsum quorsum ergo conficta Bernardi epist. suæ opinioni apud Lugdunenses detraheret, imò eam acriter adeo infecta etur? Nec satis est Nicolaum, qui stomachum Cellesi mouit, ac immaculatam concep. propugnabat non hunc Amanuens. Bern. fuisse, sed alium nescio quem, imò quem & sic respondentes ignorant, cum nullum sit alterius Nicolai asserendi, atque ab illo notissimo Bern. Amanuensi distinguendi fundamentum.

2 Epist. legitimam Bern. fatemur. Negamus tamen in ea concep. de qua loquimur, in peccato orig. ac debito illud contrahendi asseram, sed aliam, nempe actiuam Parentum, quæ in maritalibus amplexibus, & voluptate commixtionis feminum est, ac temporariè animationem foetus præcedit, vt docet Bellarm. t. 3. lib. 4. de amissione grat. § *Hæc igitur ex rationibus*, quibus Bernardus conceptionis Mariæ sanctitatem impugnat, satis ostendit. scilicet: quod sanctitas maritalibus amplexibus, & vbi libido non desuit, non potuit se se inferere, aut cum peccato coniungi, ac proinde, non aliter id fieri potuisse, nisi Deipara spiritus sancti opera conciperetur quæ omnia de passiva generatione animationis factus inepte solum dici possent: cum huius sanctitas, quin ex eis aliquid admittatur, defendi possit, etiam à non nimium doctis, & acutis, & quidem non damnaße Bernardum sanctificationem conceptionis Mariæ: sed actiuam illam animationis Mariæ, ante animatam constat ex Scholasticis præcis. S. Thoma in 3. d. 3. q. 1. ac Bonau. eodem libro, atque vtriusque Magistri Alensis 3. p. q. 9. m. 2. & Albertus in 3. d. 8. a. 3. qui disputantes an B. virgo sanctificata ante animatione adduntque, postremi sunt verba: *oppositum est hæc est condemnata à B. Bernardo in epistola ad Lugdunenses, & ab vniuersis Magistris Parisiis. nemo autem ex præcis Scholasticis in questione de virginis sanctificatione in sui animatione pro negatiua Bernardi auctoritate ex præfata epistola vitur in ea vero actiuam conceptionem carnali commixtionis feminum peccatum agnouit Bernardus non proprium, & formale, sed causale solum, quatenus ad originale necessitabat animam de se, vbi primum ipsi veniretur, ni Dei gratia, atque exclusione à pacto præseruaretur ita concipiendus, vt doctè idem Anselmus explicat dum feminis humani immunditiam, & hominum actiuam in peccat. conceptionem asserat. Job. 14. & Psal. 50. explicabat. lib. de concept. virg. & peccato origin. c. 13. 15. 19. & lib. de conceptu virginali. c. 7. & lib. cur Deus homo quibus locis conceptam à Parentibus in peccatis Mariam etiam asseruit: eam vero præseruationem Mariæ, atque à pacto exclusionem non negavit, quam toties totis viribus, nisibusque defendit: vel si maus peccatum eam actiuam conceptionem appellauit Bernardus quia semen illud commixtum non solum ad originale necessitabat factum, sed, & ab originaliter peccatoribus erat, & de se propterea ad peccata actualia, & libidinem inclinabat: quæ sensu aiebat. S. Th. in 2. d. 30. a. 2. ad 4. licet semen non habeat in se infectionem culpe, in actu, habet virtute, & Apostolus ad Rom. 7. num. 17. iam non ego operor illud, sed quod habitat in me peccatum. Atque August. 5. contra Iulian. 10. de Genet. ad litter. & epist. ad Euodium, & Fulgent. de incarnat. & gratia Christi Mariæ carnem, carnem peccati appellauerunt, eius autem, & necessitatis ad originale, & inclinationis ad actualia feminis ab originali quondam infectis parentibus decisi ob quæ peccatum, & peccatrix caro vocatus præseruationem, etiam ante animationem in seminali illa Mariæ concipiendæ materia sic expressè incognitus in Psalm. vigesimo nono, versic. quadragesimo tertio, *B. virgo Maria peccatum originale casualiter contraxit: quia per seminalem propagationem, sui concepta**

R. P. Christoph. de Ortega, de Dei incarnat.

cepta, sed non contraxit formaliter: quia antequam anima eius esset creata, illud semen fuit purificatum, & sanctificatum. In sensu igitur causali peccatum, & libidinosam de se actiuam conceptionem Mariæ dixit Bernardus, neque usquam celebrandam esse, sicut Anselmus docuerat datis verbis postremis certat. 2. numero 6. sub med. quia destinatum erat illud semen ad sanctissimam illius animæ habitaculum, templumque tandem Dei incarnandi, ad idque à Deo consecratum, & purificatum, ut incognitus aiebat: ac proinde eam etiam actiuam conceptionem celebrari ab Ecclesia posse: non secus ac templi dedicatio celebratur.

3. Sed cum hæc etiam actiua Deiparæ conceptio simul cum passiva ab Ecclesia, & Canonicis Lugdunensibus celebraretur Bernardus, vtriusque celebrari se opposuit, rationibus illis primæ celebritatem impugnavit, vtramque verò ea ratione, quæ suam etiam contra passivam haberet: nempe absque Romanæ Pontificis autoritate communi Ecclesiæ, Patrumque usu, & traditione non esse introducendam celebritatem, quam non probat ratio, non commendat antiqua traditio, vixus Ecclesiæ nescit. Non autem negat conceptionis passivæ sanctitatem; imo neque hanc novam esse assertionem, sed novam esse conceptionis celebritatem, quam & qui sanctam putaverant, Patres prudentiæ causa omiserant celebrare: Periculosè, inquit, presumimus, quicquid ipsorum in talibus prudentia præterierit. Quin licet asserere aperte sanctitatem conceptionis passivæ, tunc non auderet, ne eius celebritatem confirmaret: videtur tamen nihilominus eam ab actiua distinguens subobscurè docuisse: Concludit enim: ante conceptionem, actiuam, sanctificari non potuit, quia non erat, sed neque in ipso quidem conceptu propter peccatum quod inerat: In actiua scilicet modo explicato, non in passiva, ne ratio supponat probandum. Restat ut post conceptum (actiuum illum, quem peccatum sensu dicto appellavit) in vero iam existens sanctificationem accepisse credatur: quia ubi primum existit, tunc enim iam existens est, ac pro naturæ priori suam sanctificationem antecessit. Duo hic omittenda non sunt. Alterum contra Viuarium de conceptione contendentem ex hac Bernardi epistola, & rationibus euinci debitum originalis contrahendi in Deipara. Cum tamen nec leue in illis ad debitum suadendum fundamentum appareat, ut eas consideranti statim apparebit, sed neque in alia Bernardi ratione qua ibidem aduersarij fundamentum refellit. Scilicet: deberi conceptionem tam actiuam, quam passivam celebrari, quia partum præiuit. Eam verò merito refellit Bernardus: quia fieret inde, auos, & proavos Mariæ, reliquosque eius progenitores celebrandos esse, quia & ipsi partum præiuerunt. Nos autem non ideo ab originali eiusque debito Mariam asserimus immunem, quia eius conceptio passiva partum præcessit; sed quia à pacto exclusa è filij meritibus tantæ maternitatis titulo fuit. Alterum est aliquot immunitatis Marianæ ab originali defensores, ut contra se Bernardum non haberent ex reuelatione recitata in officio de conceptione Bernardini de Buis. lectione 5. secunda die infra octauas, immerito docuisse sanctum Bernardum in ea fuisse opinionem, ut putarit actiuam conceptionem Mariæ cum libidine culpabili parentum habitam esse: ac proinde cum illa macula nigra in pectore fratri Monacho apparuisse. Verum quo sensu conceptionem actiuam peccatum, & libidinem dixerit Bernardus, explicuimus satis num. proximo circa finem: eamque virtute, & merito parentum plenam fuisse tradit Damascenus oratione prima de natiuitate & S. Brigittæ 6. reuelation. capite 55. secundo si vera ea reuelatio, & apparitio est: non de actiua conceptione Deiparæ sed de passiva in peccato originali expressè loquitur; quare nullo fructu impia, ac male tuta in Christi sanctissimo auos Bernardo impiè etiam tribuitur: & quidem ni pro veritate mentis Bernardi tot locis explicite pugnaremus longè maioris æstimanda esset pro pia, & nostra hac opinionibus Bernardi immortalis, & beati, confessio, quam mortalibus, & viatoribus con-

tradiçio: sed certè ea reuelatio quæ facta Cisterciensi Monacho citata lectione 5. refertur, vel existimata solum fuit, ac non vera, ut veris etiam prophetis quandoque potest contingere, ut doctè S. Antonin. 1. part. sum. Theolog. tit. 8. cap. 2. vel consiceta, ut de alia S. Catharinæ Senens. cuius ibidem n. emittit Antonin. pro minus pia opinione, promptum, piusque est iudicare, cum de ea dixerint Raymond. Thom. Senensis Stephan. Cathus. aliusve quispiam vitæ, ac reuelationum S. Catharinæ fide dignus compilator, neque in opusculis de eius reuelationibus cum ceteris habeatur. Sed in libro orationum eius in quibus exhausta & imbibita Dominicanorum ea de re sententia, non ex reuelatione loquebatur: quod etiam totum Bandelli testimonio, non nimis tuto innititur. Posset locus alius Bernardi opponi, in quo confosa alius Patribus locutio continetur, quæ simul cum eorum locutionibus explicabitur opportunius cert. 5.

4. Nec minus doctè, atque erga Deiparam piè pro ipso ab originali, & debito pugnavit S. Thom. Etenim in 1. 2. d. 17. q. 2. art. 4. ad 3. & d. 44. q. vnicat. 3. ad 3. cum in 3. argumento illud Anselmi principium proposuisset: *Oportere, ut Dei mater ea puritate niteretur, quæ maior sub Deo nequeat intelligi.* Ea conuictus respondit: *Ad tertium dicendum: quod puritas intenditur per reuelationem à contrario: & ideo potest aliquid creatum inueniri, quo nihil purius esse potest in rebus creatis, si nulla contagione insinatum sit, & talis fuit puritas B. Virginis, quæ à peccato originali, & actuali immunis fuit, fuit tamen sub Deo in quantum erat in ea potentia ad peccandum, quod ipsum seorsum verbis respondit loco primo. Non autem lumina sub Deo si in Adam peccasset, neque immunis ab originali si illis debito contraxisset: quemadmodum neque à vestigialibus immunis fuisse dicitur, qui ea debuit, licet Principis munificentia non soluerit: neque sola potentia physica ad peccandum sub Deo eius puritas esset si in Adamo peccasset, atque originalis contractionem deberet. Tertius locus sit ex opusculo 8. in salutem angelicam, teste Thomistarum doctissimo Cardinali Turrecremaræ, qui locum immutare non audeat, apud Salmeron. in epistola ad Romanos, dispensatione 51. pag. 637. & Salmerone ipso. Sic autem locus in antiquioribus impressionibus habet. *Ipsi enim purissima fuit quantum ad culpam: quia nec originale, nec mortale, nec veniale peccatum incurrit.* Ita etiam locum apud antiqua, ac non adulterata S. Thom. opera habere restatur Vincentius Iustinianus Dominican. tract. pro immaculata concept. S. Petrus Canisius. Vbi suo ordinarum magnam primorum defensorum puræ conceptionis gloriam his adscribit: *Sanctus Thomas in opusculo in salutem Angelicam, & in tenebris sententiarum dixit eam esse immunem, & liberam ab omni peccato tam originali, quam actuali: ut ego nesciam, in quo alio ordine mendicantibus fuit Doctores tam antiqui, qui id dixerint.* Eamque fuisse eius loci sententiam suadent, vel demonstrent potius verba contextus: cum in Mariæ laudem ea Augustini verba supra à nobis recitata, sensumque approbet: *Mariam gratia filij sui vicisse omni ex parte peccatum: & nullum debere fieri mentionem Mariæ cum de peccatis agitur.* Non vero esset purissima à peccato si in Adamo peccasset, atque eius puritas illam à debito originalis non separasset: neque hoc admisso questio de eius originali occurrere memorari à S. Th. non posset aut deberet, ut ad eadem Augustini verba dicerebamur. Quartum S. Thomæ testimonium sit ex eius commentariis in epistolas Pauli ad cap. 3. ad Galat. lectione sexta, ubi in hæc scripsit. *Non inueni mulierem, præter Virginem Mariam, quæ à peccato originali immunis esset.* Ita habetur in editione Parisiensis anno 1532. & in veneta anno millesimo quingentesimo quinquagesimo quinto, atque in antiquioribus reliquis, ut vetustissimis se legitur testatur noster Henriquez 3. de sacramento confirmationis, capite vndecimo littera M. licet in notioribus ab anno 1592. ex quo primum editio Antuerpiensi fraude Remigij florentini adulteratus textus fuit, sic legitur: *Mulierem autem ex omnibus non inueni-**

ut, quæ omnino à peccato omni immunis esset, ad minus originali, vel veniali. Et quidem verbum suis se corruptio prodit: illa quippè disfunctionio solum adhibetur cum de alterutro extremo dubitatur. De veniali autem peccato in Maria quæstio esse non potest; de originali vero in alia nulla cum certò reliquæ illud contraxerint. Quantum denique S. Thomæ testimonium sit ex eius in psalmos commentarios: Illud enim psalm. 18. in sole posuit tabernaculum suum. his interpretatur. Idest corpus suum posuit in sole id est in beata Virgine, quæ nullam habuit obscuritatem peccati. cont. 4. *Tota pulchra es amica mea, & macula non est in te.* Obscuritas autem aliqualis peccati est debitum peccati, atque in Adamo peccatum: nam licet in alio ipsius tamen peccatum est: ergo neque ea habuit ex S. Th. Maria.

5 Verum aliqua contra piam, & nosfram hanc conclusionem, licet recitatis pro eis pauciora nobis ex S. Thoma aduersarij opponunt. Primum ex 3. sentent. disp. 3. quæst. 1. art. 2. disputans num B. Virgo sanctificata fuerit in ipso instanti infusionis animæ negatiuè respondet: quia aliàs non egiisset redemptione per Christum: cum non redimatur nisi, qui peccato seruit ex Hosimo relato, & aprobatò ab Augusto epistol. 157. & 3. contra Iulianum cap. 3. quod ipsum ob eandem rationem docet 1. 2. q. 81. art. 1. corp. ubi solum Christum à contractione originalis esse Adam deriuati excepit, quod & de fide vtrouique effe docet, & oppositum erroneum. Denique opponitur 3. p. q. 27. art. 2. toto, ubi nobis aperitur, atque pæ opinionio aduersarij ob eandem rationem videtur. Cæterum non nisi in S. Thomam irreuerenter, & iniuriæ profus credi potest toties in vtramque partem claudicando mutasse sententiam. Ideo respondeo primo conceptionem eis locis pro actua parentum usurpasse, vel strictius pro corporis formatione, quam ipse inferius 3. p. q. 33. art. 1. corp. principalem, ac propriissimam generationem, seu quod idem est, conceptionem factus appellat, quo solum sensu ad ea vique tempora disputatam de sanctitate Mariæ conceptionis quæstionem testatur Caiet. citata quæst. 27. in commentario art. 2. his verbis *Absolute loquendo inter has duas positiones extremas, scilicet quod fuerit sanctificata ante infusionem animæ, vel post infusionem, est positio media: quod fuit sanctificata in instanti infusionis animæ. Cuius opinionis auctor hic non meminit quia tempore suo non erat admittenda.* Satisq; Angelicus Doctor ostendit eodem certamine 2. argumento 3. sic scribens. *Non celebratur festum nisi de aliquo sancto: sed quidam celebrant festum conceptionis B. Virginis: Ergo videtur, quod in sua conceptione fuerit sancta: & ita quod ante animationem fuerit sanctificata.* Id ne obicere quidem suæ doctrinæ debebat tantus Doctor, imo ne hebes quippiam, nisi conceptionem pro formatione factus usurparet, non pro eius animatione: si enim conceptio pro animatione usurpatur: quomodo ex eo quod fuerit sancta inferretur fuisse sanctificatam ante animationem, adhuc apparet, ac non omnino disparatè. Secundo respondeo S. Thomam eis locis loqui de incurfione in culpam originalem, non actuali, sed debito generationis ex commixtione feminis Parentum, vt docent ex Thomistis Dominicanis plures, neque ignobiles, in quibus F. Ioannes de S. Thom. t. 1. 1. partis, disp. 2. atque illustrissimus Dominus F. Ioannes de Araugo 1. 2. quæst. 71. articulo 3. & ex aliis Magister F. Basilius Legionensis, & F. Petrus Bernal. non tamen cum his cenfeo loqui de debito absolute talis sed debito solum, quod vi propagationis ex Adamo ex commixtione femini, Parentum de se consideratæ haberet, nisi electa è Christi meritis in ipsius matrem à pacto excluderetur, atque eius voluntas, à voluntate Adami excludat absolute maneret; Idque probat, & ratio illa locis omnibus citatis à S. Thom. repetita: quia aliàs non egiisset Christi redemptione: etsi enim actu originale non contraxerit, si tamen quocumque gradu ei contrahendo fuit exposita, ni meritis Christi redimeretur redimi præseruatiuè potuit, egiuisset Christi præseruatiua redemptione, vt bene Caietan. 1. 2. qu.

R. P. Christoph. de Ortega, de Dei incarnat.

81. art. 2. nobis opposito his verbis: *Neque enim solum redemptione eget captiuus actualiter, sed etiam obnoxius captiuitati.* id quod ignorare S. Thom. imò neque omnino non indoctus minime poterat: indicantque ipsius verba corporis art. 2. oppositi ex quæst. 27. tertia parte, arg. 2. (*Secundo: quia cum sola creatura rationalis sit susceptiva culpæ ante infusionem animæ rationalis, proles concepta non est culpa obnoxia*) S. Thom. de obnoxietate ad culpam originalem loqui eamque absolute negasse ante animationem proinde, & ab illa liberationem quæ disputabatur ibi, & de qua negatiuè S. Doctor conclusit: reliquitque remotum debitum propagationis ex feminis parentis vtriusque commixtione non sanctificata, seu purificata à venenola, an traducendi in filiam suam Adami originale peccatum ex quo rectè inferretur numquam incurfuram originalem culpam, quia neque in obnoxietate, siue actu primo debiti in origine de se peccata, neque egiuisset redemptione quia etiam sine illa originis suæ cursu non incurrebat, seu currebat in culpam.

6 Tertio respondeo, quod huic solutioni esse proxime affine, vocaria S. Thom. peccatum originale vim illam feminis parentum non solum traductiuam originalem: sed fomicis etiam, & igniculis incidentis animi ad peccata actualia quæ originale ab ipso appellatur, ob quod caro ex semine illo non purificata caro peccati, & immunda dicitur ab Augustino citato à sancto Thoma ubi proximè ad 4. & ab aliis Patribus, qui proinde carne Virginis carnem peccati, & mundi tam absolute dicunt, quare, immundam fuisse absolute supponunt, vique ad incarnationem etiam, sensu tamen à nobis dando certamine quinto. Hoc autem sensu facile clarebit doctrina S. Thom. ubi proximè solutione ad 4. & solutione ad 2. ubi ait Virginem aliquando fuisse contagio originalis inquinatam: contagium autem non morbum ipsum, sed morbidas quaidam ipsum comitantes qualitates importat. Hoc autem originalis contagium, seu inclinatio ad peccata actualia, quæ propagatione naturali per maris, & feminæ commixtionem originale actu, siue actuale vocatur à sancto Thoma, sæpè: Nam prima secundæ, quæstione octuagesima prima, articulo tertio, ad secundum, ait. *Ad secundum dicendum: quod peccatum originale per baptismum auferretur reati, in quantum anima recuperat gratiam, quantum ad mentem, remanet tamen peccatum originale actu quantum ad fontem qui est inordinatio partium animæ, & ipsius corporis, secundum quod homo generat, & non secundum mentem, & ideo baptizati traducunt peccatum originale.* Quam doctrinam explicat, & approbat, Caietanus ibi, repetitque fere sanctus Thomas citata quæstione vigesima-septima, tertia parte, articulo secundo, ad quartum. Nec refert sanctum Thomam hic corp. dicere loqui se in eo articulo de emundatione à peccato originali: nam & vitij feminis, & carnalis generationis emundatio, à sordibus originalis peccati mundatio est: atque insuper loquitur contra eos, qui conceptione, siue formatione sui ante animationem sanctificatam Deiparam putabant, ac proinde conceptionis illius festum celebrari; quod nisi gratia sanctificante cuius sola anima est capax quæ nondum animato facti inerat, fieri non posse contendit in corpore: quare, & concludit ante animationem sanctificatam non fuisse propriè imò neque villo alio sensu purificationis feminis paterni vt obnoxia aliquo sensu originali maneret, vt opus erat ad hoc vt per Christum esset redempta, eiusque redemptione egeret. Tertio respondent aliqui partes ante distinctionarios fuisse ab Angelico Doctore compositas: quare tandem pro immaculata conceptione, eiusque omnimoda ab originali immunitate stetit, & assumptionem quidem quoad primam secundæ, & secundam secundæ facile suadet: nam ad verbum ferè speculo morali Vincentij Velouacensis respondent, quod debitum ab hoc fuisse antequam speculum naturale ipsius euulgaretur, & ipse testatur, & tradunt S. Her-

mandus del Castillo, ac reliqui Ordinis Dominici Historiographi: Cum autem natura speculum Vincentius anno 1244. in publicum dederit, morale anno 1243. euulgatum, ut minimum ab ipso fuisse certissimum est. Eo vero tempore Thomam decimum nonum ut summum annu egisse indubiatum esse debet. Etenim anno 1274. vix quinquagenerius obiit, ad quem ex 1243. vnus supra triginta anni decurrerunt; quos si è quinquaginta demas nouemdecim ætatis reliqui fuerant anno illo 1243. quo speculum morale Vincentij 1. 2. & 2. 2. prorsus conforme lucem publicam vidit. Cum igitur tanta horum operum conformitas, vel Vincentium à Thoma, vel hunc à Vincentio transcripsisse, quod suo nomine in lucem tandem prodit, euidentiſſimè demonſtret: si eligas primum ante decimum nonum ætatis suæ annum, quo Vincentius, & transcripserat, & suo nomine euulgat eas partes summe à Thoma compositas, cum scilicet vix Theologus esset auditor cogere fateri: ac proin reliqua eius opera in quibus nostram ac piam sententiam docuit Thomæ iam maturioris, & Magistri fuisse. Sin vero mutuasſe ex Vincentio ea opera sanctum Thomam eligas eliges quidem quod Dominicanus Fr. Franciscus Garcia edit. Romana operum S. Thom. anno 1583. asseruit his verbis: *Ita 1. 2. & 2. 2. repurganda ad speculum morale Vincentij confugiebamus: ex quo apertissimum est, S. Thomam mutuasſe serme omnia, quæ in his codicibus de vitiis & vitis scripta reliquit. ut ea propter Sixtus Senensis Dominicanus S. Thom. in hac, scriptorum classem redegerit collectores, Rapsodij, Centonarij, Bædæ, Eucherius, Thomas Aquinas. ea vero lectione æquè conuincitur iuniorem adhuc, nec dum probatum Magistram è Vincentio opera illa mutuatum esse. Incredibile enim est Thomam, iam magistrum, & doctrina illustrem alterius tandiu vulgata opera transcripta solum suo nomine euulgasse. Sed quid inquirunt ad testimonia 3. sententiarum hæc omnia, quem post primi commentarios à S. Thoma compositum dubitare non possumus, parum certè; sed tamen adhuc extant testimonia citra dubium huic & aliis obiectis posteriora, & commentariis in Psalmos, & in epistolas Pauli quæ post distinctionarios etiam à S. Thom. ætatis maturioris composita latè probat Doctor Palau: ac demum cum ex S. Thomæ vita constet Apostolum post eiusmodi suarum epistolarum commentaria S. Thomæ in visione dixisse ipsum in Commentariis illis suam mentem assequutum fuisse quantum in hac vita percipi ab humano intellectu potest quo pacto ingenuus, doctus, atque in communem matrem pietissimus Doctor ab ea sententia postea contra Mariæ honorem recederet, quam de Pauli mente esse Pauli ipsius testimonio didicerat.*

7. Quarto denique respondeo: vniuersa piæ opinionis, nostræque huic conclusioni aduersantia vitiatæ prorsus esse, atque conficta. Id generatim suadetur: quia F. Franciscus Garcia editione Romana citata in S. Thomæ operibus centum supra mille loca, vel additione, vel subtractione corrupta à se correctæ testatur aliumque supra hunc numerum corruptum ipse fecit 1. 2. q. 102. art. 5. solutionem ad q. de suo inferens si ego in tot aliis gratis, nullaque de causa vitiatæ S. Thomæ opera fuisse, in præſenti in qua doctrinæ toties à se assertæ, cuique ipsius scriptis eudendis præſunt obſtinatore ſiſtunt, aduersus legitur vitiatæ potius fuisse pronum est iudicare: sed non hoc solo generali iudicio, & argumento res hæc sibi facit fidem, ut singula quæ opponuntur expedientes facile monstrabimus. Etenim locum ad Galatas, qui piæ opinionis fauet vitiatum à Remigio illo vidimus, num. 5. atque alium ex 1. Sententiarum disput. 17. quæſtione 2. articulo 4. ad 3. qui antiquioribus editionibus extat, atque ut genuinus, à Dominicanis pluribus recognoscitur, quos refert, & sequitur. Fr. Mauritius de villa probata ser. 30. in editionibus nouioribus ab anno 1526. vel vitiatum legitur, vel ſupprimitur iam locus aduersus ex 3. sententiarum corruptus vel ſuppositius deprehenditur: tum quia si verè sententiam

quam paulo ante in 1. docuerat mutasſet illius, & fundamentorum meminisset, atque illam rationibus, ac fundamentis quæ tunc non occurrerant ad inuentis, se retractare admoneret quod nullatenus neque ibi, ne alii oppositis præſtitit: sed solum eis, quæ sapius docuit, contradicit: quod nullus non vecors scriptor præſtaret secundo indignum etiam sano, nedum tanto Doctore est erroneam, & contra fidem asserere opinionem piam, quam ipse tot locis docuit, & irtractatam reliquit: asserit autem erroneam, & contra fidem esse locis citatis ex 3. sententiarum, & 1. 2. at vero 3. p. q. 27. 2. 2. ad 3. ait tolerabilem esse vsum Ecclesiarum festum conceptionis celebrantium: quod stare non potest cum eiusmodi censura neque ea cordatè ferre tunc posset cum eius opinionis vsum tolerat, ut minimum à Romana Ecclesia videbatur, ut S. Th. fatetur, atque eius coarctatus S. Bonau. qui idcirco in 3. d. 3. a. 1. q. 1. illum reprehendere non audeat. Tertio: quia cum ex Tridentina Synodo, & decretis Sixti. 4. & Dij. 4. constat opinionem piam nulla censura dignam esse, in illa ferenda grauius S. Th. errasſe fatendum illis erit, qui eius et testimonia esse contenderint locus, & articulus ille tertie partis ſpeciatiim ſuppositius prorsus videtur articulus quidem: quia in Bibliotheca. d. Beltrani de Guevara Archiepiscopi Compoſtellani extabat 3. pars. S. Th. ex vetustissimis exemplaribus cussa sine eo articulo. Locus autem, & verba articuli illius aduersantia vitiatæ recognoscuntur. Primo, quia titulo illius, qui de ſanctificatione ante animationem esse non respondent: neque conclusio articuli ex antecedenti, quod ante animationem ſanctificatio non fuerit inferitur, quod ſcilicet fuerit ſanctificata post animationem, cum dato antecedenti in ipso animationis instanti ſanctificari potuerit id quod Caietanus recognouit recitatus. num. 5. licet falso, ut ex hæctenus dictis constat, docuerit de ſanctificatione Mariæ in animationis instanti quæſtionem nondum extrare, dum S. Th. scriberet si autem verum id admittatur totus ille articulus, reliquæque aduersantia testimonia, ut ſuppositiij è doctrina. S. Th. abradenda erunt in super rationes omnes, quibus 2. 4. probat in Deipara nullum actuale veniale fuisse, eadem maiori efficacia suadere neque in ea debitum, aut originale fuisse, quod grauius & mortale est, vt omnes faceret ac leges constabit. Adde articuloſum ordinem præpoſitum esse cum in primo inquirat an ſanctificata fuerit ante natiuitatem ex vtero; Dein ſecundo an ante animationem cum huius disputatio deberet primæ præcedere, in ſecunda hac ſtatuiſſet deſinire in ipſa animatione fuisse ſanctificatam, quæ deſinitio, ſi præcederet primam illam de ſanctificatione ante natiuitatem ex vtero prorsus aboleret. Denique S. Thom. gloriosum apparuiſſe Episcopo Fantino dubitanti de S. Thom. circa conceptionis punctum mente, atque asseruiſſe ſe pro vera, & pia ſteſſe opinione, ac propterea Fantinum festum conceptionis deinceps in ſua diocèſi celebrasſe auctores sunt quindecim, in quibus Agydius. Quod si aliquando, alicubiè aliter ſenſerit nobiſcum, & cum pia opinione tandem ſenſiſſe ex libro retractationum S. Doctoris, quem ſe vididiſſe teſtatur Magiſt. Ioann. Vital. referunt; viginti, & eo amplius auctores conſtat, qui oppositam retractasſe narratur.

CERTAMEN IV.

Pro eadem conclusione Rationes, ardua que difficultatis aliorum imbelles solutiones.

1 A Ratione vero ea omnia quæ ab originali, ab eius debito immunem Mariam ostendunt. Primo enim Matris ignominia hæc in filium redundaret: secundo moralis inter filium, & Matrem unitatis, ac identitatis iure aliqua esset filij Dei, æternæ lucis ad Belial, ac tenebras peccati conuentio, si eius Mater in Adamo peccasset. Tertio: habitasset diuina sapientia in corpore Deiparæ subdito, & obnoxio peccato imo, & peccatis, ad quæ originale inducit, seu inclinat quarto: Adami, Angelorumque Regina ipsi ignobilius concepta fuisset quinto: quia Dei Mater non ea puritate nitetur, (vt Anselmus aiebat, imo, & argumentabatur cert. 2. n. 6.) qua maior sub Deo nequeat intelligi. si in Adamo peccasset, ac debito originalis subiaceret ex quo principio plura, inprimisque immunitates ab actualibus quibusque, adhuc venialibus, atque prærogatiuæ innumeræ Deiparæ conceduntur, etiam contra generales pro omnibus puris hominibus scripturæ locutiones: si autem non toto rigore principium hoc intelligatur ea omnia, vel eorum plura concedi Mariæ cum fundamento rationis minime poterunt. Sexto refricanda est ratio illa, quam expendebamus ex Anselmo cert. 2. n. 5. quod maledictionis lex sicuti neque in legislatores Deum, ita neque in eius Matrem tenet, argumento Vlpiani citata. I. Princeps quod argumentum confirmatur: vltieris ex Augustino t. 7. circa fin. libro 2. Hypognosticon versus medium vbi, opponentibus contra illud ad Roman. 5. quo per vnum hominem mors in mundum introiit, dicitur, per duos homines, nempe Adamum, & Euan intrasse, respondens, si cordis oculus non amissus, attendit dicitur esse: iam non sunt duo, sed vna caro. Ac rursus erunt duo in carne vna. Nam ideo, per vnum hominem, dixit Apostolus: quia cum in vtro suo mulier vna sit caro in semine progenies computatur. quare filij exceptione, qui caro Matris est, excepta etiam à lege maledictionis intelligi etiam debet Maria septimo: quia nec Deo filio de fuit sapientia, nec potentia, neque in Matrem amor, vt eam à pacto, & lege maledictionis excluderet: ergo exclusio de facto fuit. Consequentia est certa: Antecedens complanatione contradictionum; quæ in ea exclusione Mariæ seu non inclusione in lege maledictionis, seu pacto quoad nouicia stabilietur cert. 5. octauo cum ex hac Deiparæ à debito originalis immunitate certo ipsius ab originali in sua conceptione libertas deducatur pietas erga immaculatam Deiparæ conceptionem, ad eius à debito etiam libertatem statuendam debet armari.

2 Ardua tamen contra hanc Mariæ non inclusionem in pacto, ac non collocationem voluntatis Mariæ in voluntate Adami pro priori naturæ ad vsum libertatis eiusdem in transgressione præcepti se attollit difficultas licet enim fieri à Deo facile poterit, vt absolute pro eo signo Deiparæ in pacto inclusa non fuerit, neque eius voluntas in Adami voluntate collocata: ac proinde, & quod ipsa neque originali obnoxia fuerit, neque in Adamo peccasset: id è Christi meritis, & redemptione fuisse, vt fuisse è sacris dogmatibus fateri tenemur ardua difficultas, neque hæcenus, me iudice, superata est. Etenim, si inclusio, & collocatio, vel non collocatio, & exclusio, vt debitum originalis contrahatur, atque in Adamo peccetur, vel secus absolute prorsus ante vsum libertatis Adami transgressione, & peccato Adami exercitæ esse debet, ac Deiparæ pro eo signo non fuerit inclusa, neque eius voluntas in voluntate Adami collocata, quomodo per merita

Christi; non nisi post eius libertatis vsum, & peccatum, vt vidimus, futuri esse poterit, non ita facile, imo vix difficulter apparebit. Respondent Soaristæ, Granados sect. 25. & Complutenses Recentiores: in sua doctrina de Christi existentia, seu absoluta futuritione ante Adæ peccatum, imo, & existentiam difficultatem prorsus euancere. Sed tamen, cum merita Christi non nisi, vt morte consumata gratiam vllam de facto à Deo obtinuerint, (iuxta illud Iai. 53. n. 10. si posuerit pro peccato animam suam, videbit semen longæuum) morsque ipsa de facto naturam originali vitiatam Iudæ proditoris, accusantium Phariseorum, tortorum crucifigentium natura suppoferit, mors Christi, quæ merita consummauit, signauitque Adæ peccatum ac proinde vsum libertatis eius in præcepti transgressione, ex qua originalia in posteros illos deriuarunt, natura proculdubio supposuit: quare ea Mariæ non inclusio meritis Christi, vt de facto gratiam, redemptionemque hominibus obtinuerunt, non debetur, licet Christus ante Adæ peccatum absolute existisse Doctoribus hæc permitamus. Contra secundo quia eiusmodi præcedentia Christi absolute futuri ante absolutam Adæ transgressione, & peccatum Patrum, & scripturæ testimonis, rationibusque theologicis abunde consumauimus. d. 1. q. 2. & d. hac 2. q. 1.

3 Contra specialiter tertio contra Recentiores Complutenses quia præseruatio hæc ex non inclusione Mariæ in pacto per merita Christi, fuit præseruatio redemptionis, seu per merita Christi qua Redemptoris: ergo supposuit Christum non solum absolute existentem, sed etiam absolute Redemptorem: atqui per hoc Recentiores Christus absolute Redemptor non, nisi post absolute præsumptum Adami peccatum fuit decretus: ergo ea præseruatio, vt redemptio præseruatiua sit absolutam existentiam peccati supponere debet: quod pugnat cum præsuppositione non inclusionis Mariæ ante vsum libertatis Adami peccatum exercitum. Respondere possent Recentiores eam absolutam non inclusionem Mariæ in pacto ante Adami peccatum fuisse ob merita Christi, non quidem absolute præsumptam, & remuneranda, sed per modum prætij, & solutionis contra: quia per eiusmodi merita, si veram motionis meritum habere possent, etsi non ante, sed post præsumptum peccatum futurus absolute Christus esset potuit Deiparæ in pacto absolute non includi pro signo illo priori ad vsum libertatis ad peccatum, vt patet, & q. 1. contra ipsos Recentiores obseruabamus: quia eiusmodi merita absolutam sui existentiam, ac præuisionem, vt moueant præmiantem non requirunt, sed solum conditionatam: quare neque meritis absolutam existentiam supponunt ergo si eis meritis ad rem præsentem vsuri erant Recentiores superflue ad Mariam pro signo illo absolute non includendam, vel excludendam à pacto antecedenter ad Adæ peccatum, & patrum, & Adamum absolutam Christi existentiam statuunt contra secundo: quia, vt dixi sæpius, probaboque abunde controu. de meritis Christi, merita hæc per modum prætij, & solutionis commentitia omnino, ac prorsus absurda merita sunt.

4 Ex aliis, qui ante Magistrum meum Didacum Daza meritorum per modum prætij, & solutionis auctorem scripserunt, responder Salazar, c. 24. §. 12. cum Christus venerit ad reparanda, quæ fuerunt peccata, & post ipsa, solum supposui se natura inclusionem voluntatum posterorum, qui peccarunt in Adamo; non autem non inclusionem virginis, quæ non peccauit in illo, cuiusque non inclusio ad aliorum, peccata siue in Adamo, siue in se ipsis impertinenter se prorsus habebat: quare ea non inclusio potuit esse, & Adami peccato, & Christo, eiusque meritis natura posterior. Contra: quia vt Adami actio posterorum etiam sit requiritur absoluta inclusio eorum ex parte actus primi voluntatis liberæ Adami: ergo, vt illorum moraliter non sit negatio inclusiois eius pro eo signo requiratur; licet non requiratur, vt sit Adæ peccatum aliorum etiam posterorum peccatum contra secundo: quia voluntas Dei

includendi, vel non includendi, hos, vel illos posteros in eius voluntate prior natura fuit Adæ peccato, & vsu libertatis, ut horum esset, fecus aliorum: ergo ea non inclusio non inclusorum ad idem signum spectat, atque inclusio inclusorum; licet non ad peccatum in Adamo, & debitum inclusorum, tamen ad negationem peccati in Adamo, & debiti non inclusorum: ergo, quod post peccatum Adami, in quo peccarunt alii, & eorum inclusionem est, post negationem inclusionis aliorum, quæ eodem signo fuit, esse debet. Denique posita negatione inclusionis pro illo signo necessaria, ut in Adamo peccent posteri, debitumque originalis habeant; & si Christus post peccatum non venisset, Virgo in Adamo non peccaret, neque peccare posset debitum originalis contrahere: ergo id Christi meritis non debet.

5 Propterea Alarcon admittit præcedentia eius non inclusionis Deiparæ Mariæ in pacto, & non collocationis voluntatis eius in Adami voluntate pro signo libertatis Adami in actu primo ante eius libertatis usum, & exercitium in præcepti transgressione, asserit tamen eam non inclusionem Mariæ in pacto, ac non collocationem voluntatis eius in voluntate Adami per merita Christi pro posteriori natura ad eius libertatis usum, & peccatum futuri esse optimè potuisse: siquidem earum negationum præcedentia respectu Christi futuri, & meritum eius, non proxima, ut patet, sed remota est, ac remoti solum principij: principium autem meriti remotum sub ipsum meritum cadere posse verum hic author reputat, multisque suadere contendit. Cæterum doctrinam hanc de principio meriti remoti, quod sub ipsum meritum cadere possit, multis satis Conuentsium Recentiorum obiectio: quod scilicet possent absolute esse eiusmodi non inclusiones virginis in pacto, & voluntate Adami, Christo etiam absolute non existente; iuxta ipsius Alarcon doctrinam. Etenim de potestate antecedenti loquendo verum sit, at vero in eorum etiam Recentiorum. Et Alarcon doctrina potest aduentus Christi necessarius necessitate consequenti ipse ex negationibus illis inclusionis in pacto, & voluntate Adami: quare, & falsum absolute esse poterit eas Deiparæ non inclusiones absolute esse posse Christo absolute non futuro. Omitendas hic duxi duas alias solutiones affines: alteram nostri Ioannis Perlin. supra d. 4. cap. 14. alteram nostrorum etiam Salmanticensium Recentiorum qui ex scientia conditionata, vel decretorum, vel complacentiæ Dei de mundi huius futuritione rem hanc facile componi existimant eos autem impugnatos in simili habes. q. 1. cert. 1. 2. & 5. quare inde impugnationes huc aduocandæ, atque applicandæ erunt.

CERTAMEN V.

Solidior ratio, eiusque, & conclusio- nis vindicatio.

1 **P**ropositiæ difficultatis solutionem melius cæteris attigisse visus est mihi noster Cardinalis Lugo. d. 7. sect. 3. licet non ita planè, ac dilucide illam explicarit, ac nos ex datis principiis cert. 1. à num. 5. cum enim eo loci ostenderimus inclusionem in pacto, & collocationem voluntatum posterorum in Adamo sub conditione posterius peccato ipsius purificanda esse potuisse, imo, & ita de facto fuisse pro posteris pluribus ita etiam non inclusio, & non collocatio voluntatis Mariæ in Adami voluntate conditionata, sub conditione posterius natura vsu libertatis Adami, eiusque peccato purificanda esse optimè potuit: ac proinde ad Diuiparæ, filiique gloriam ita euenisse dicendum prorsus erit. Constitui volo posterorum tuorum voluntates in te, quoad observationem, & transgressionem præcepti, ea, quam in Matrem elegero, quoad transgressionem, excepta quod si pecces prima-

do reliquos ab illa gratia, quam tibi in eos omnes transfundendam, imperitor: tum relique semine à matritate illa excluduntur. Peccat Adamus nondum facta Mariæ in Matrem Dei electione, ac proinde necdum inclusa illa vel exclusa absolute à pacto, eiusve voluntate in Adami voluntate absolute collocata: eoque Adami peccato exercito, atque absolute præuiso ad illud reparandum decernitur absolute futurus, veniturque Christus: meretur, suaque morte merita consumat: tum è sic consumatis Christi meritis Maria in Dei Matrem eligitur à Deo: sicque non inclusio eius in pacto, ac non collocatio voluntatis eius in voluntate Adami, quoad transgressionem, quæ ex parte obiecti conditionata fuit sub eius electionis conditione, electione posita, & purificata conditione in absolutam transit, sique absoluta non inclusio, & collocatio cum autem electio illa, seu conditionis purificatio, quæ absoluta illa non inclusio, ac non collocatio effecta est, è Christi meritis fuerit, sic certe Deiparam ex meritis Christi à pacto absolute exclusam, siue non inclusam, atque eius voluntatem in Adami voluntate, quoad transgressionem absolute non collocatam esse: ac proinde ex eisdem meritis, neque originale contraxisse, neque eius debitum, neque in Adamo peccasse: imo in illo peccare, aut originale, eiusve debitum contrahere potuisse.

2 Sed enim non desunt, quæ modum hunc nostrum impugnent. Primo: notata illa à nobis data cert. 1. à num. 6. quibus tota hæc moles innititur, facile videntur euertere: quare, & nostra hæc sententia à fundamentis subruere. Etenim, si propagatio ex Adamo conditio fuit sub qua aliorum posterorum Adæ voluntates in Adamo collocatæ, atque ipsi inclusi in pacto Dei cum Adamo inito fuere: ergo quouique propagati absolute ex Adamo sunt neque in pacto fuerunt absolute inclusi, neque eorum voluntates in Adamo absolute collocatæ. Pergo ergo peccatum horum, quatenus horum in Adamo, atque originale ipsorum apponenti propagationem ipsorum ex Adamo merito tribuitur. Atqui per nos eo loci tribuitur Christo eiusque meritis, atque omnium opinione ea propagatio ex Adamo tribuitur necessario Deo, ut auctori: ergo, & huic, & Christo, eiusque meritis eorum, & in Adamo peccatum, & quod absurdus est, originalia, ut specialibus casibus debent attribui. Vergetur, ac simul præcluditur eualio, quæ poterat occurrere licet enim collocatio voluntatum in Adamo necessaria fuerit, ut posteri eius in ipso peccarent, atque originale contraherent, ubi primam existerent, etæque à Deo proculdubio fuerit, si tamen pro signo indifferentiæ voluntatis Adami, atque ante prauum ipsius usum absoluta intelligatur tota culpa etiam originalis ex illo prauo vsu dimanans male venturi Adamo, non autem Deo collocanti in eo posterorum voluntates merito tribuitur, nam penes illum physice, ac penes posterorum voluntates collocata moraliter fuit malus vsus, cum posset esse ab illis bonus: ast vero absoluta collocatio à Deo per purificationem conditionis, seu positionem propagationis in Adamo per merita Christi, ac post prauum usum libertatis Adami, est collocata absolute eorum posterorum voluntates cum determinatione, ut in Adamo peccarent, atque originale contrahant: quod non minus Deo repugnat, quam si voluntatem produceret, de seipso poneret prædeterminatam ad peccatum vnde, sicut in hoc casu peccatum actuale Deo retribuereus, ut auctori, ita, & in nostro eorum posterorum originalia eidem, ut auctori, & causæ tribuenda videtur.

3 Verum cum certum omnino sit, siue posteriori ordine intentionis, vel in causa, seu purificatione conditionis supponantur futuri, & inclusi in pacto absolute, non tamen ita ordine executionis, & actu in seipsis exercito præcessisse, neque ex Adamo propagata esse, ut non expectata fuerit Adami transgressio, & peccatum, ex quo se nudos esse primi Parentes cognouerunt, id est concupiscentiæ motus ad generationem primo

primo cognouerunt, ut Patres ad eum locum inter-
 precatur negari minime potest ad originalis contra-
 ctionem posterius illud signum expectatum fuisse post
 vsum libertatis Adami, & eius liberam determinatio-
 nem natura posteriolem ad peccatum eamque condi-
 tionem in pacto ipso essentialiter imbibitam esse. Non
 enim pro illis aliquo ex eis modo ante pactum futuris
 intum fuit, nisi sub conditione illa, quod posterius de
 facto, & exercite Adami forent, & existerent: quare, ut ei
 difficultati respondere tenentur, quatenus originalis
 contractionem tangit. Pro peccato vero, in Adamo, &
 collocatione voluntatum, earum in illo similiter res-
 ponderet tenentur. Nam posterius in pactum non
 sunt, nisi sub conditione, quod posterius exercite forent,
 ut citato num. 6. & 7. docebamus si enim per possibile
 vel impossibile Adami posterius, de facto iidem non
 essent, qui quouis ex dictis modo, siue in decreto, siue
 in purificatione conditionis præuidebantur futuri, ut
 in pacto includerentur. Respondeo ergo pactum illud,
 & voluntatem includendi posterius absoluta ex parte
 actus esse; conditionata vera ex parte obiecti, id est, ut
 ex persona reliquorum hominum, eorumque nomine
 obseruaret, vel transgrediretur præceptum si eius pos-
 terius forent exercite, ac de facto existerent, pro quo-
 cumque signo ex illo exercite tales existerent quare
 quatenus ad voluntatem Dei, & Adami etiam pacif-
 centium totum negotium, pacti, & collocationis vol-
 untatum per actum erat, atque cum indifferentia ad
 bonum, vel malum vsum in quo transgressio, vel ob-
 seruatio præcepti, posterorum esse posset, solumque de-
 erat subiectorum positio ad quam duplex illa conditio
 erat in pacto imbibita nempe, & existentie exercite ip-
 sorum, quam nemo potest, negari posteriolem natura
 pacto, & peccato Adami fuisse, & propagationis
 exercite ipsorum, ex Adamo, quam necessario admitti
 ab omnibus pro posteriolem naturæ debere contendimus
 quare ea propagatione ex Adamo posita, sicuti, &
 ea posterorum existentia non ponitur à Deo pecca-
 tum, siue in Adamo, siue originale, sed subiectum, licet
 post prauum vsum libertatis Adami sit eiusmodi positio,
 ex quo nequeat non posterius Adami vtrumque
 habere ubi primum talis existat ac de facto vi pacti, &
 collocationis quatenus ex parte voluntatis Dei his etiam
 qui de facto posterius Adami fuere, relicta fuerit moralis
 potestas, ut obseruarent in Adamo, gratiamque conse-
 querentur, etiam post obseruationem ex illo propagati:
 quare, quod in Adamo peccarint, atque originale con-
 traxerint soli Adami, transgressioni debent, non propa-
 gationi, quæ de se indifferens est, quam Deus potuit qui-
 dem pro eis qui de facto sunt impedire, ac in eis proinde
 peccatum, sicut, & plura, quæ non impedit, etiam
 actualia, non tamen tenentur, sed in Adami poenam, pa-
 ctique effectum, aliosque honestissimos fines ex parte
 sua apponere potuit.

4 At inquit posterius omnes in Adamo peccauerunt
 tunc, cum ipse peccauit: at non potuerunt peccare
 in illo nisi absolute pro tunc essent inclusi, atque eor-
 um voluntates in eius voluntate collocatæ: ergo pro
 illo tunc, seu priori ad vsum libertatis Adami fuerunt
 eius posterius in illo absolute inclusi independenter om-
 nino à conditione posterius natura vsum libertatis Ada-
 mi. Maior est fere dogmatica ex Patribus August. 27.
 de ciuit. Dei quando Adam cum omnibus, & ipse peccauit.
 quia ait omnes in illo eramus Anselm. de conceptu
 Virginali. c. 7. in Adam omnes peccauimus, quando ille pecca-
 uit reddiditque rationem quia de illo futuri eramus: quam
 eandem reddit etiam c. 27. quia fuerunt omnes homines in
 Adam. quibus si recte expendantur, testimoniis non
 maior sola, sed discursus totus videtur contineri. Res-
 pondetur distinguendo maiorem: in actu exercite nego-
 go, in actu signato concedo: quia tunc illud Adæ pec-
 catum designatum est: eo ipso, quod ex eorum per-
 sona, & nomine operaturus ex pacto, & voluntate Dei
 fuit Adamus constitutus: cum autem nondum posterius
 exercite essent neque exercite ipsi peccarunt absolute:

exercitum enim horum peccatum absolute tale origi-
 nale fuit, neque enim nondum exercite existentium, &
 exercite posterorum Adæ peccatum vllum absolute
 exercitum esse, concipivè potest quare peccatum,
 quod in Adamo vocatur, præcisè sumptum pecca-
 tum in actu signato posterorum est, non in actu exerci-
 to, ac debitum contrahendi originale, ubi primum ex
 Adamo existant: quia posterorum omnium vniuersim
 loquendo nomine operatus ille est, nondum posteris
 designatis, seu determinatis, pro illo signo naturæ id
 enim pendet ex voluntate Dei pacifcentis, & Adami si
 velis etiam acceptantis ex eorum persona, & nomine
 operari. Minorem similiter distinguo non potuerunt
 peccare in actu signato, nisi eorum voluntates absolute
 inclusa essent in actu signato pro illo signo, atque ipsi
 inclusi eo modo fateor nisi essent inclusa in actu sig-
 nato, & exercite nego minorem, & distinguo con-
 sequentiam independenter omnino in actu signato à pos-
 terius natura conditione ad vsum libertatis fateor, in-
 dependenter à conditione posterius natura in actu
 exercite nego consequentiam.

5 Atque hic sane apertus est testimoniorum, &
 rationum ex Patribus recitarum sensus cum enim pro
 illo priorius libertatis Adami omnes, eius posterius in
 actu signato peccauerint, debitumque originalis con-
 traxerint, quotquot postea eius posterius fuere vera futu-
 ritione, & temporis, & causalitas, peccaturi pro pos-
 terius dicebantur, atque pro illo signo peccare in illo
 de præfenti, in actu signato, quia ex tunc iam illud
 Adami peccatum eorum nomine, atque ex eorum per-
 sona patratum est, cum posterorum omnium nomine
 vniuersim fuit per actum nondum designatis, determi-
 nativè nedum exercite positus, posterius illius: quare rectè
 dicimur omnes tunc in illo peccare, quia de ipso
 futuri eramus, seu quia erramus in illo. Vnde etiam con-
 stat: quo nam pacto B. Virgo, ni in Dei Matrem ex
 meritis Christi electa fuisset in Adamo peccasse diceretur
 atque pro illo signo transgressioni Adami peccare sig-
 nate, de præfenti nam inter posterius communes, quo-
 rum omnium vniuersim signatum illud peccatum erat,
 quorumque nomine, & persona Adamus operabatur,
 Virgo tunc esset, sicut ceteri omnes, siue viri siue foeminae
 in Dei Matres pro naturæ posterius non eligendæ:
 dices ergo peccarunt æquè in Adamo homines etiam
 purè possibiles ex ipso, nunquamque in se, aut ex ipso
 adhuc posterius natura transgressione Adami exiituri,
 æque atque ex ipso pro eo posterius propagandi: si-
 quidem non magis horum, quam illorum designatum,
 seu in actu signato peccatum illorum fuit, nec magis
 horum, quam illorum voluntates fuere in Adami vol-
 untate collocatæ. Patet extremum hoc. Nam pro illo
 signo nondum determinata erat horum potius, quam
 illorum existentia absoluta in se, aut ex Adamo propa-
 gatio. Vnde rursus cum pro illo signo neque excep-
 tio Deiparæ, seu eius in Matrem Dei electio adesset,
 sed adhuc ex Adamo, ac sine sui in Dei Matrem
 electione esse posset, pro illo signo eius æquè, ac cæ-
 terorum, qui pro tunc communes Adæ posterius poterant
 esse signatum peccatum erat fateor obijctionem
 hanc, eiusque absurdum vtrumque videri difficillimum.

6 Respondeo tamen, vtramque illationem esse negandam.
 Etenim, licet pro illo signo, qui futuri ex
 Adamo erant non magis essent decreti, aut existentes,
 quam reliqui homines purè possibiles ex ipso, neque
 pro illo, siue in illo futuri ex decreto tam intentiuo
 efficaci, quam executiuo, quare neque ex aliquo pro
 illo priori pacti, & indifferentie voluntatis Adami exi-
 stenti necessario futuri; at vero futuri pro posterius
 signis erant, secus pure possibiles. Cum autem
 pactum, & collocatio pro futuris solummodo
 ex Adamo fuerint, non autem pro iis, omnibus qui
 ex ipso poterant propagari, ac propagandi non essent,
 pro illis solis validum pactum, & collocatio
 voluntatum in Adamo, adhuc pro illo

